

[37]

SEAT No. _____

No. of Printed Pages : 2

SARDAR PATEL UNIVERSITY

B.A. (II Semester) Examination

Wednesday, 27th March 2019

10.00 AM To 01.00 PM

UA02CSAN21 : दशकुमारचरितम् (षष्ठ उच्छ्वासः)

कुल गुण - ७०

प्रश्न-१. (अ) नीचेना मांथी कोछपछा जे गधभंडोनो अनुवाद करो

[१०]

१. अस्मिन्नेव च क्षणे किमपि नूपुरकणितमुपातिष्ठत् । आगता च काचिदङ्गना । दृष्ट्वैव स एनामुत्फुल्लदृष्टिरुत्थायोपगूढकण्ठश्च तथा तत्रैवोपाविशत् । अशंसच्च- 'सैषा मे प्राणसमा, यद्विरहो दहन इव दहति माम् । इदं च मे जीवितमपहरता राजपुत्रेण मृत्युनेवं निरुष्मतां नीतः । न च शक्यामि राजसूनुरित्यमुष्मिन्पापमाचरितुम् ।
२. 'अस्ति त्रिगर्तो नाम जनपदः । तत्रासन्नृहिणस्तयः स्फीतसारधनाः सोदर्या धनक-धानक-धन्यकाख्याः । तेषु जीवत्सु न ववर्ष वर्षाणि द्वादश दशशताक्षः क्षीणसारसस्यम्, औषध्या वन्ध्याः न फलवन्तो वनस्पतयः । क्लीवा मेघाः, क्षीणस्रोतसः सवन्यः, पङ्कशेषाणि पत्वलानि, निस्पिन्दायुत्समण्डलानि, विरलीभूतं कन्दमूलफलम् ।
३. अस्ति द्रविडेषु काञ्ची नाम नगरी । तस्यामनेककोटिसारः श्रेष्ठिपुत्रः शक्तिकुमारो नामासीत्॥ सोऽष्टादशवर्षदेशीयश्चिन्तामापेदे 'नास्त्यदाराणमननुगुणदाराणां वा सुखं नाम । तत्कथं नु गुणवद्विन्देयं कलत्रम्?' इति । अथ परप्रत्ययाहतेषु दारे । यादृच्छिकी संपत्तिमनभिसमीक्ष्य कार्त्तिको नाम भूत्वा वस्त्रान्तपिनद्धशालिप्रस्थो भुवं बभ्राम ।
४. अस्ति शूरसेनेषु मथुरा नाम नगरी । तत्र कश्चिक्कुलपुत्रः कलासु गुणिकासु चातिरक्तः मित्रार्थं स्वभुजमात्रनिर्व्यूढानेककलहः, कलहकण्टक इति कर्कशैरभिख्यापिताख्यः प्रत्यवात्सीत् । स चैकदा कस्यचिदागन्तोश्चित्रकरस्य हस्ते चित्रपटं ददर्श । तत्र काचिदालेख्यगता युवतिरालोकमात्रेणैव कलहकण्टकस्य कामातुरं चेतश्चकार ।

(1)

(P.T.O.)

Cont

પ્રશ્ન-૧. (બ) નીચેના માંથી કોઈપણ બે વિશે સસંદર્ભ સમજાવો.

[૦૮]

૧. કિમિયં લક્ષ્મીઃ? નહિ નહિ । તસ્યાઃ કિલ હસ્તે વિન્યસ્તં કમલમ્, અસ્યાસ્તુ હસ્ત એવ કમલમ્ ।
૨. એષ હિ દેવતાસમાદિષ્ટો વિધિઃ ।
૩. અહં ચ દૈવાત્ત્વૈવ જીવિતેશસ્ય હસ્તે પતિતા ।
૪. તાત । કિં દૃશાનિ કૃતાન્તવિલસિતાનિ ? ઇતિ ।

પ્રશ્ન-૨. 'દશકુમારચરિતમ્' ના છઠ્ઠા ઉચ્છ્વાસના આધારે દંડીનું વાર્તાકાર તરીકે મૂલ્યાંકન કરો.

[૧૬]

અથવા

પ્રશ્ન-૨. 'દશકુમારચરિતમ્' ના છઠ્ઠા ઉચ્છ્વાસની સમીક્ષા કરો.

[૧૬]

પ્રશ્ન-૩. 'દશકુમારચરિતમ્' ના છઠ્ઠા ઉચ્છ્વાસમાં નિરૂપિત નિમ્બવતી વૃત્તાન્તની સમીક્ષા કરો.

[૧૬]

અથવા

પ્રશ્ન-૩. 'દશકુમારચરિતમ્' ના છઠ્ઠા ઉચ્છ્વાસ ના આધારે તત્કાલીન સમાજજીવન વિશે સવિસ્તૃત વર્ણવો.

[૧૬]

પ્રશ્ન-૪. ટૂંકનોંધ લખો (કોઈપણ બે)

[૨૦]

૧. દંડીની શૈલી.
૨. 'દશકુમારચરિતમ્' શીર્ષક.
૩. કન્દુકનૃત્ય પ્રસંગ.
૪. ધૂમિનીવૃત્તાન્તમાં દુષ્કાળનું વર્ણન.

—X—
(2)